

PEP PUIG

SI UNA TARDA DE JULIOL
UN BORINOT

 l'altra
editorial

Barcelona

© Pep Puig, 2023

Primera edició: octubre del 2023

© d'aquesta edició: L'Altra Editorial
Gran Via de les Corts Catalanes, 628, àtic 2a
08007 Barcelona
www.laltraeditorial.cat

Compost en Dante 13/16 per EditaPiaf
Imprès a Romanyà Valls

DIPÒSIT LEGAL: B. I6.729-2023

ISBN: 978-84-127227-5-8

Qualsevol forma de reproducció, distribució,
comunicació pública o transformació d'aquesta obra
requereix l'autorització prèvia i per escrit de L'Altra.
Tots els drets reservats.

Borinot: és la denominació genèrica popular que hom aplica a tots aquells insectes que brumen, brunzeixen o borinen en volar.

En sentit figurat, es podria dir d'algú que no para d'empipar, o que es fica allà on no el demanen, que borinoteja sense haver demanat permís.

D'algun diccionari o altre

I tothom sap que la sospita és la primera forma de fe que existeix.

MISHIMA, «Tot torna a començar»

La guerra és una massacre entre gent que no es coneix al servei de gent que es coneix però no es massacra.

PAUL VALÉRY

Es veu que la casa estava a punt d'esfondrar-se i no ho sabíem. O això és el que ens van dir abans d'esfondrar-la. Les bigues: podrides. Tèrmits. Per sort ja feia anys que no hi vivia ningú, i l'únic que vam haver de fer va ser una mica d'inventari del que volíem rescatar. No va sortir una llista gaire llarga, potser perquè de seguida ens vam adonar que de tot el que ens hauria agradat salvar de debò ja no en quedava res.

A part de la caixeta rectangular i una cadira com a testimoni de la botiga, a mi l'únic que em va tocar va ser una fotografia, i ara la tinc aquí, un altre cop, no sé quants anys després. És el retrat d'un noi jove. En blanc i negre, un rostre seriós. Ben pentinat, moreno. Vestit de jugador de futbol. Els braços creuats al pit. La camiseta amb les dues ratlles del Serrall FC. L'escut sobre l'angle del braç. És el meu avi Valentí. El van matar a la guerra quatre mesos després d'haver marxat. S'havia casat feia poc amb l'àvia Teresa i esperaven el seu primer fill, el que vint-i-cinc anys després esdevindria el meu pare. Si no l'haguessin matat, el meu pare també s'hauria dit Valentí, però potser per-

què pogués anar una mica més lleuger d'equipatge per la vida, l'àvia li va posar Joan.

La fotografia —vertical, ben emmarcada— era amb totes les altres, al darrere del segon prestatge del moble gran, al menjador de cal Sabater, una mica endarrerida, potser perquè era la primera, és a dir la més antiga. Però no quedava del tot amagada, almenys no als meus ulls. Cada cop que amb els meus pares i la meva germana petita anàvem al Serrall a veure els avis, primer els avis i, quan va morir l'avi Josep, només l'àvia, mentre feia temps abans que algun amic del poble em vingués a buscar, o mentre dinàvem o sopàvem i jo seia al lateral de la taula, tard o d'hora la mirada se me n'anava cap als ulls d'aquell noi. Els altres retrats ni els veia. Només el veia a ell. I ell a mi. De fet, abans de mirar-lo ja sabia que m'estava mirant, i tot i que de primer jo dissimulava una mica —els primers anys, de ben petit, recordo fins i tot que em feia una mica de por— al final l'acabava mirant.

I llavors les nostres mirades es creuaven.

Sense voler recórrer a la mala poesia, de vegades em fa l'efecte que em vaig fer gran mirant aquesta fotografia. Però és que és així, jo em feia gran i la imatge d'aquell noi seguia intacta, els braços plegats, seriós, potser perquè no volia ensenyar les dents, o per la tensió prèvia al partit, o perquè la gent d'abans no estava gens avesada a les càmeres de retratar, i jo n'era tan conscient, d'això, és a dir, que ell seguia quiet i jo em

movia, que a partir dels vuit o nou anys, a cada àpat familiar, jugava a fer la resta entre la seva edat i la meua per calcular quant em faltava per tenir els seus vint-i-dos anys i que em cridessin per anar a la guerra.

Un cop li va arribar la carta amb la notícia, la vida de l'àvia, o més ben dit de la noia de vint anys que es deia Teresa, devia canviar d'un dia per l'altre. Sola, embarassada de set o vuit mesos. Enamoradíssima. No sé quant de temps va trigar a fer el dol, però crec que no s'hi va entretenir gaire, perquè la guerra ho va capgirar tot, i amb un fill petit no podia deixar-se abatre per tristesses insondables. No ho sé ben bé. El que sé és que va tornar a casa dels seus pares i, anant com anava de tant en tant a la ciutat a fer encàrrecs amb una amiga, va conèixer un aprenent de sabater que es deia Josep, i no sé si se'n va enamorar poc o molt, però van començar a festejar, al cap de poc es van prometre, i encara al cap de més poc es van casar. El Josep era treballador, pacífic, amb un sentit de l'humor molt juganer i bastant carinyós. El meu pare llavors ja devia tenir tres o quatre anys i, com que suposo que devia trobar a faltar dir papa a algú, li va començar a dir papa, com de fet li deien papa els dos fills que van venir després, primer el Francesc i després la Marta, que ara són els meus tiets, i avi tots els nets, fins i tot jo, de manera que la segona prestatgeria del menjador gran de cal Sabater es va anar emplenant a poc a poc de retrats familiars.